

Dosarul nr. 3r-143/23

2-22083542-01-3r-31052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

D E C I Z I E

05 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Mariana Pitic

examinând recursul depus de către Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Axenti Valeriu împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcția colectarea a impozitelor și taxelor locale cu privire la anularea răspunsului repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale împotriva hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 13 iunie 2022, Axenti Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcția colectarea a impozitelor și taxelor locale cu privire la anularea răspunsului repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial acțiunea și s-a anulat răspunsul Primăriei mun. Chișinău nr. 3000/22 din 31 mai 2022 privind respingerea cererii prealabile. S-a încasat din contul Primăriei mun. Chișinău, Direcția colectarea a impozitelor și taxelor locale în beneficiul reclamantului Axenti Valeriu IDNP 2002002008053 prejudiciul moral în sumă de 500 de lei, cauzat prin emiterea avizului de plată nr. 01100079119B30F din 30 octombrie 2022. S-a încasat din contul Primăriei mun. Chișinău, Direcția colectarea a impozitelor și taxelor locale în beneficiul reclamantului Axenti Valeriu IDNP 2002002008053 cheltuielile de judecată în mărime de 500 de lei. În rest, pretențiile s-a respins ca fiind neîntemeiate

La 22 februarie 2023, cu respectarea termenului de atac prevăzut de art. 232 Codul administrativ, apelantul Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, invocând dezacordul cu soluția primei instanțe. Totodată, a invocat că, motivele de fapt și de drept într-un argumentare apelului vor fi invocate în scris, după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată.

Prin încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul declarat de Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale împotriva hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La data de 23 mai 2023, Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale, a depus recurs împotriva încheierii din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că hotărârea motivată a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani nu a fost notificată Primarului General al mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, respectiv fiind în imposibilitatea de a prezenta apelul motivat.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 11 mai 2023, fiind notificată Primăriei mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale, prin intermediul poștei electronice, la data de 19 mai 2023 (f. d. 129). Astfel, recursul depus la 23 mai 2023, este în termen.

La 05 iunie 2023 în adresa intimatului Axenti Valeriu a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs.

Prin referința din 06 iunie 2023 Axenti Valeriu a solicitat respingerea recursului declarat de , Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale ca fiind inadmisibil și nefondat.

Examinând recursul, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

La caz, este de menționat că din conținutul cererii de recurs, rezultă că Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale a invocat dezacordul cu încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale împotriva hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelantul nu a prezentat cererea de apel motivată în temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare inadmisibilă a apelului depus de Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei denotă că, la 22 februarie 2023, Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că, la 09 februarie 2023 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a pronunțat în ședință publică dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Axenti Valeriu (f.d.86).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 februarie 2023, Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 09 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată. Totodată, a invocat că, motivele de fapt și de drept întru argumentarea apelului vor fi invocate în scris, după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată (f.d.92-93).

La 06 martie 2023 Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a expeditat, prin intermediul oficiului poștal, la adresa indicată în cererea de apel înaintată, apelantului Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale, copia hotărârii motivate (f.d.109), însă ultima nu a ridicat de la oficiul poștal scrisoarea recomandată expeditată de instanța de fond, trimiterea poștală fiind restituită Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani la data de 30 martie 2023 cu mențiunea „nereclamat” (f.d.111-112).

Totodată, ține de menționat că, la 06 martie 2023, hotărârea integrală din 09 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: www.instante.justice.md.

Instanța de recurs reține că apelantul, fiind conștient că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Respectiv, recurentul a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, inclusiv de pe portalului național al instanțelor de judecată.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, recurentul/apelant Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale, fiind cel interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, nu a depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, în vederea depunerii motivării apelului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură și anexarea probelor în acest sens în conformitate cu legislația în vigoare.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, hotărârea motivată din 09 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani nu a fost expediată la adresa electronică a Primăriei mun. Chișinău și faptul că nu a fost notificată Primarului General al mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, or, aceasta a fost expediată prin intermediul oficiului poștal, la adresa indicată în cererea de apel nemotivată depusă la data de 22 februarie 2023, corespondența fiind returnată în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat”.

Dat fiind cele menționate, se atestă că culpa neîndeplinirii actului de procedură în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, îi revine nemijlocit Primarului General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale care nu a efectuat nicio acțiune procesuală, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în interiorul termenului legal, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale, în situația în care a dispus de suficient timp, de a prezenta Curții de Apel Chișinău apelul motivat.

Prin urmare, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale ca inadmisibil în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la

drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Primarul General al mun. Chișinău, Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale.

Se menține încheierea din 11 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Axenti Valeriu împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcția colectarea a impozitelor și taxelor locale cu privire la anularea răspunsului repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Mariana Pitic